

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 14 lipca 2011 r.

**Pan
Arkadiusz Ziemia
Wójt
Gminy Bobrowniki**

LKA-4101-06-02/2011/P/11/148

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Bobrownikach², dotyczącą realizacji przez małe gminy zadań inwestycyjnych w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej w okresie od 1 stycznia 2007 r. do dnia zakończenia kontroli (3 czerwca 2011 r.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 20 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Wójtowi Gminy niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i oceny cząstkowe:

W latach 2007-2010 r. Gmina Bobrowniki zrealizowała 24 zadania inwestycyjne w zakresie budowy sieci wodno-kanalizacyjnych o łącznej wartości 5 036,3 tys. zł. Stopień korzystania przez mieszkańców gminy z sieci wodociągowej wzrósł z 98,6 % (według stanu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm., zwanej dalej „ustawą o NIK”.

² Zwany dalej „Urzędem”.

na 1 stycznia 2007 r.) do 99,6 % (według stanu na 31 grudnia 2010 r.), a stopień korzystania z sieci kanalizacyjnej odpowiednio z 27,8 % do 33,7 %.

NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, przygotowanie, wybór wykonawców, realizację, rozliczenie finansowe i uzyskane efekty rzeczowo-ekologiczne budowy kanalizacji objętych kontrolą trzech zadań inwestycyjnych z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, których przedmiotem była: budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Koszarowej i Słowackiego w Bobrownikach wraz z odbudową nawierzchni³ (zrealizowanego w 2007 r.), budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, tłocznej, przepompowni ścieków oraz wymiana sieci wodociągowej wraz z przyłączami do budynków mieszkalnych na ul. Akacjowej⁴ w Bobrownikach (zrealizowanego w 2008 r.) i wymiana sieci wodociągowej w Siemoni przy ul. Kościuszki⁵ (zrealizowanego w latach 2008-2009). Nakłady inwestycyjne na realizację tych zadań wyniosły odpowiednio: 496,9 tys. zł, 497,6 tys. zł i 441,7 tys. zł.

1. Inwestycje realizowano zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a Gmina, jako inwestor, posiadała prawo do dysponowania nieruchomościami przeznaczonymi na cele budowlane. Inwestor posiadał komplet umów zawartych z wykonawcami inwestycji, obejmujących pełny zakres rzeczowy robót i zabezpieczających jego interesy. W umowach określono kary umowne oraz warunki gwarancji oraz rękojmi. Wykonawcy wnieśli zabezpieczenia należytego wykonania umów w wysokości i formach zgodnych z ich postanowieniami.
2. Rzetelnie dokonano wyboru wykonawców trzech objętych niniejszą kontrolą inwestycji, po przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Postępowania te przeprowadzono zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶. Treści umów zawartych z wykonawcami były zgodne z dokumentacją przetargową, tj. specyfikacją istotnych warunków zamówienia⁷ i wzorami umów.
3. Inwestor terminowo, na 7 dni przed rozpoczęciem robót, zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane⁸, zawiadomił Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego

³ Zwane dalej „budową kanalizacji przy ul. Koszarowej i Słowackiego”.

⁴ Zwane dalej „budową kanalizacji i wymianą sieci wodociągowej przy ul. Akacjowej”.

⁵ Zwane dalej „wymianą sieci wodociągowej w Siemoni”.

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

⁷ zwaną dalej „SIWZ”.

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, ze zm., zwaną dalej „Prawem budowlanym”.

w Będzinie o zamierzonym terminie rozpoczęcia budowy kanalizacji i wymiany sieci wodociągowej przy ul. Akacyjowej, na wykonanie której udzielone zostało pozwolenie na budowę. Pozwolenia na budowę nie wymagała wymiana sieci wodociągowej w Siemoni, zgodnie z art. 29 ust. 2 pkt 11 Prawa budowlanego. W przypadku tej budowy inwestor, spełniając wymagania art. 30 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, dokonał zgłoszenia tych robót Staroście Będzińskiemu, zawiadamiając o zamierzonym terminie ich rozpoczęcia.

Inwestor nie wystąpił do Starosty Będzińskiego z wnioskiem o pozwolenie na budowę kanalizacji przy ul. Koszarowej i Słowackiego, pomimo że roboty budowlane objęte tą inwestycją, jako nie wymienione w art. 29 ust. 1 Prawa budowlanego, wymagały tego pozwolenia. Budowa tej kanalizacji prowadzona była natomiast na podstawie, dokonanych przez ówczesnego Wójta Gminy, dwóch zgłoszeń robót budowlanych (art. 30 Prawa budowlanego) Staroście Będzińskiemu, w których zawiadomiono o planowanym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, określonych nierzetelnie jako wykonanie przyłączy kanalizacyjnych, w jednym przypadku do budynku mieszkalnego w Bobrownikach przy ul. Słowackiego, przebiegającego przez 47 nieruchomości gruntowych, a w drugim do budynku mieszkalnego w Bobrownikach przy ul. Koszarowej, przebiegającego przez 2 nieruchomości gruntowe. Zgłoszeń tych dokonano na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 20 Prawa budowlanego, stanowiącego, że pozwolenia na budowę nie wymaga budowa przyłączy kanalizacyjnych, gdy - zgodnie z postanowieniami art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁹ - przyłączem kanalizacyjnym jest odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej.

Powyższych nieprawidłowości nie usprawiedliwiają wyjaśnienia ówczesnego Wójta Gminy: *„Złożyliśmy jako gmina dwa wnioski o zgłoszenie robót budowlanych do Starosty, które zostały zaakceptowane przez Wydział Architektury Starostwa Powiatowego w Będzinie, w związku z czym nie widziałem potrzeby występowania o wydanie pozwolenia na budowę na zakres zadań ujętych w zgłoszeniu...”*, jak również wyjaśnienia inspektora nadzoru inwestorskiego (pracownika Urzędu): *„Budowa była realizowana w oparciu o zgłoszenie robót dokonane w Starostwie Powiatowym w Będzinie, do którego nikt nie wniósł w ustawowym terminie żadnych uwag ...”*, gdyż z przedmiarów robót i kosztorysów inwestorskich, jak również ogłoszeń

⁹ Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, ze zm., zwana dalej „ustawą o ściekach”.

o przetargu, SIWZ i umowy zawartej z wykonawcą, wynikało, iż przedmiotem inwestycji była budowa kanalizacji sanitarnej. NIK zwraca uwagę, iż protokołem z dnia 14 grudnia 2007 r. Gmina przekazała Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Bobrownikach do eksploatacji sieć kanalizacyjną wybudowaną w 2007 r. przy ul. Koszarowej i Słowackiego, co odpowiadało postanowieniom art. 2 pkt 7 ustawy o ściekach, zgodnie z którym sieć stanowią przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda, lub którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

W wyniku realizacji zadań inwestycyjnych budowa kanalizacji przy ul. Koszarowej i Słowackiego oraz ul. Akacyjowej osiągnięto zamierzone w dokumentacji efekty rzeczowe i ekologiczne w postaci oddania do użytku 2,2 km sieci kanalizacyjnej i podłączenia 14 szt. przyłączy.

4. NIK ocenia jako gospodarne finansowanie zadań inwestycyjnych objętych kontrolą, zgodne z postanowieniami umów zawartych z wykonawcami, w tym m.in. rozliczanie przedmiotu umów fakturami częściowymi na podstawie protokołów odbioru robót częściowych, jak również terminowe dokonywanie płatności. W budżecie Gminy zapewniono w odpowiedniej wysokości środki na sfinansowanie zadań.

Wartość przyjętych do używania środków trwałych, z zakończonych i odebranych zadań, ustalono zgodnie z poniesionymi kosztami (uwzględniającymi m.in. koszty projektów i kosztorysów budowlanych), z wyjątkiem nieujęcia w wartości środka trwałego zadania budowy kanalizacji i wymiany sieci wodociągowej przy ul. Akacyjowej (533,6 tys. zł), kosztów wykonania dokumentacji budowlanej w kwocie 34,8 tys. zł. Było to niezgodne z art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰, stanowiącym że środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia i art. 28 ust. 8 ww. ustawy, wg którego cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania. Skarbnik Gminy wyjaśniał to pomyłkowym pozostawieniem kosztu wykonania dokumentacji budowlanej na koncie 080 (inwestycje rozpoczęte) i w trakcie kontroli dokonano korekty stanu środka trwałego o wartość ww. dokumentacji.

¹⁰ Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223, ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.